

Денисенко Н. Г., д.п.н., доцент (ORCID: 0000-0001-5730-0221)

Яцик Т. О., викладач-методист (ORCID: 0000-0003-0664-7115)

КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, м. Луцьк

МОТИВАЦІЯ НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Вступ до школи дітей 6-річного віку викликає необхідність ретельного вивчення їх особливостей. Знання вчителями і батьками вікових психологічних особливостей дітей-шестирічок допоможе правильно побудувати навчально-виховний процес та досягти високих результатів у навчанні. Шість років – це період життя дитини, коли відбувається її інтенсивний розвиток. Дитина розвивається фізично, розумово, психологічно, активно розвиваються всі психічні процеси (мислення, увага, уява і т. д.), збагачується словниковий запас. Саме тому психологи та педагоги вважають цей вік найбільш сприятливим для початку навчання в школі [1, с. 2].

З початком навчання в школі різко збільшується потік інформації, яку треба зрозуміти, усвідомити. У цьому основну роль відіграє розвиток нервової системи дитини, і насамперед – розвиток головного мозку. До початку навчання в школі мозок дитини значною мірою є структурно зрілим. Однак нервові елементи, і особливо їх зв'язки, продовжують формуватися ще протягом кількох років. Цим пояснюється мала стійкість уваги, стан тривоги, який може тривати досить довго, відволікання дітей під час навчальної діяльності, швидка стомлюваність нервової системи і це все згубно впливає на мотивацію дітей до навчання [2, с. 22].

Проблему мотивації дітей до навчання вивчали багато видатних педагогів та психологів. Дослідження М.І.Алексєєвої, Б.Ф.Баєва, Г.О.Балла, Н.О.Бойко, М. Й. Боришевського, Ю. З. Гільбуха, С.У.Гончаренко, О.К.Дусавицького, та ін. свідчать, що основи мотивації навчання закладаються у першому класі, адже саме цей вік має великі резерви формування мотиваційної сфери учнів [5].

На сьогоднішній день запроваджується нова освітня реформа - Нова українська школа (НУШ), яка дійсно здатна мотивувати дітей до навчання. Адже із сучасними дітьми треба домовлятися, повсякчас мотивувати на виконання певної роботи. Тепер у Новій українській школі не лише кожен урок розпочинається так званим мотиваційним моментом, а й кожен його етап чи навіть завдання. Зважаючи, що слова дорослого учні не завжди відразу сприймають, доцільно постійно ілюструвати сказане, наприклад, готовими роботами, власним прикладом, практично (компетентісно, життєво) зорієнтованими завданнями, обов'язковою умовою яких є близький дитині життєвий контекст, який також виявляється у таких завданнях [4, с. 41]:

1. Розвивати здібності до навчання та навички саморозвитку. Тобто, дитину потрібно вчити в першу чергу не наукам, а навичкам самостійного вивчення матеріалу – вмінню знаходити, запам'ятовувати, застосовувати знання.

2. Вчити не зупинятися на досягнутому, не пасувати перед труднощами.

3. Давати право на помилку, адже помилка – це складова пізнання і дослідження. Саме тому в НУШ не карають за помилки, а спонукають дитину самостійно їх виправити. Відсутність страху помилки – це запорука того, що дитина залишатиметься вмотивованою, навіть якщо їй щось не вдаватиметься [3].

4. Давати дітям навантаження з урахуванням особливостей розвитку в даному віці. Занадто високі вимоги або їх відсутність блокують дитячу ініціативу, бажання вчитися [6].

5. Зробити навчання цікавим, таким, що захоплює. Тому в НУШ діти часто навчаються граючись. Це означає, що вони опановуватимуть той самий навчальний матеріал, але в інший спосіб. Вчителю не потрібно більшість часу розповідати щось класу, стоячи біля дошки. Через гру (тобто моделювання ситуацій із додаванням руху, гумору й творчих завдань) учні зможуть дізнатись набагато більше [3]. Також на уроках використовують велику кількість практичних вправ із роздатковим матеріалом – картинками, геометричними фігурами різного розміру і кольору, паличками, намистинками, гудзиками, горіхами, шишками тощо [4, с. 36].

6. Розвивати самостійність, працьовитість. Дитина має знати, що її оцінки, знання, успіхи та поразки цілком залежать від неї самої, від її старанності й докладених зусиль [6].

Не менш важливим елементом мотивування першокласників є існування комфортності дитини в шкільному просторі, однак ця комфортність виявляється не лише з матеріальної точки зору (оснащення школи, кабінету), а в першу чергу з емоційної. Людина з розвиненим емоційним інтелектом розуміє власні емоції, керує ними й дослухається до відчуттів інших. Навчання цьому – одне з важливих завдань Нової української школи. Тому дітям пропонують висловлювати свої почуття і думки, слухати один одного і не робити людині щось, що їй неприємно. Цьому, зокрема, навчають під час ранкового кола – щоденної зустрічі, на якій діти обговорюють свій емоційний стан, власні думки, актуальні питання класного і шкільного життя [3], визначають настрій з яким прийшли до школи. Наприклад, використовують таку вправу як «Кольорову квітку настрою». Кожен учень перед уроками обирає пелюстку того кольору, який відповідає його настрою. В ситуації радості (із досліджень, які провели психологи) особлива перевага віддається енергонасиченим кольорам – жовтому й червоному. Спираючись на ці дослідження та їх інтерпретацію, можна скоригувати свої подальші дії. Прощаючись після уроків, діти знову обирають пелюстки настрою. Аналізуючи динаміку, можна спостерігати зміну емоційного стану учнів, покращення їх настрою [5].

Отже, з усього вище сказаного можна зробити висновок, що навчання молодших школярів в умовах Нової української школи ґрунтується на взаємодії дітей і дорослих – грі, спільній праці, пізнанні, спілкуванні, де дитина поступово стає активним учасником цього процесу. Вона спільно з учителем

визначає мету, відкриває нові знання, засвоює навчальні дії, експериментує, відповідає за свою роботу.

Список літературних джерел:

1. Коцур Н. Адаптація шестирічної дитини до школи: психолого-педагогічні та медичні критерії. *Рідна школа*. № 10, 2008. С. 38-42.
2. Максим О. В. Вплив психічних станів учнів на процес адаптації першокласників. *Нові технології навчання*: наук. зб. К. : Інститут інноваційних технологій і змісту освіти. МОН України. Вип. 72, 2012. С. 34-40.
3. Міністерство освіти і науки. Нова українська школа 2018 [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/nova-ukrainska-shkola/NEW-SCHOOL.pdf>
4. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / za zag. red. N. M. Bibik. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.
5. Плешкова Н. М. Формування в учнів початкових класів позитивних мотивів до навчальної діяльності [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <https://vseosvita.ua/library/formuvanna-pozitivnoi-motivacii-890.html>

Долгопол О. О., к.п.н. (ORCID: 0000-0002-9545-2290)

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН СЕРВІСУ LEARNINGAPPS НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Освітній процес у режимах онлайн вимагає від викладачів нових підходів до вибору методів і засобів активізації пізнавальної діяльності студентів. Реакцією на нові виклики дистанційного навчання є швидке опанування педагогами великою кількістю онлайн сервісів, наповнення інтернет-платформ методичними матеріалами. Наразі залишається проблемним питання активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів, яке пов'язано з не менш гострою проблемою вибору з великої кількості інформаційно-комунікаційних новацій доцільних інструментів для найбільш ефективного досягнення освітніх цілей.

На нашу думку, LearningApps дозволяє вирішити низку проблем, пов'язаних з низькою активністю іноземних студентів на заняттях. Використовуючи сервіс, викладач робить заняття більш динамічним та практично орієнтованим, має змогу індивідуалізовано підійти до кожного учасника навчального процесу; студент розвиває критичне мислення та творчу уяву, перевіряє свій рівень засвоєння теоретичного матеріалу на практиці, закріплює знання в ігровій формі, що сприяє розвитку пізнавального інтересу. Це стосується не лише занять з мовної підготовки. Онлайн сервіс дозволяє створювати інтерактивні вправи з більшості дисциплін, усе залежить від бажання, рівня педагогічної майстерності та креативності викладача. На